

אורות השבת

גליון מס' 863

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

מנהל מערכת
הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע
אחרי - קדושים "מסכת אבות פרק ג"

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

ארמונו של מלך

את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני ה' (ויקרא יט, ל)

ומקדשי תיראו: לא יכנס לא במקלו ובמגעלו ובאפונדתו ובאבק שעל רגליו... (רש"י)

בשני מקומות הזהירה תורה על מורא מקדש - באותו מטבע לשון: האחד 'ומקדשי תיראו' (ויקרא יט, ל), והשני 'ומקדשי תיראו' (שם כ, ב). ובצדק יתמה השואל, מדוע הוצרכה תורה לכפול מקראות אלו. וראיתי בספר משנת חכמים אשר למד מכפילות זו רמז ברוך, והוא שהכתוב הראשון מדבר אודות קדושת בית המקדש והכתוב השני מדבר בזמן הזה שאין לנו בית מקדש, שצריך לכבד ולרבוץ את בתי הכנסיות ובתי מדרשות שהם לנו למקדש מעט. וכדרך שמכבדים בתי מלכים, כך יש לנו לנהוג כבוד בבתי כנסיות ובתי מדרשות, עכ"ל. הרי לפנינו שחובת הזהירות בקדושת בתי כנסיות ובתי מדרשות, היא כקדושת בית המקדש ממש!

ושב מצאנו גדר זה של 'בתי מלכים' בדברי בעל ראשית חכמה (שע"י הראה פרק טו): בית הכנסת הוא מקום השראת השכינה, וצריך לכבד ולרבוץ ולהסיר ממנו כל לכלוך ועפר וכיוצא, כדרך שמכבדים בתי מלכים, וזהו גם אם יש איזה אדם שבביתו אינו מקפיד על ניקיון וסדר, בכל זאת צריך לחשוב שהרי בית מלך נוהגים בו כבוד בזה ששומרים שם על ניקיון וסדר, עכ"ל. זאת הלכה העלה מרן בשו"ע (או"ח סימן קנא סעיף ט) 'בתי כנסיות נוהגים בהם כבוד לכבדן ולרבוץ'... ע"ש.

וצא ולמד לדברי הגמ' בסנהדרין (קה"ב, ב): 'אמר רבי יוחנן מברכתו של אותו רשע (בלעם) אתה למד מה היה בליבו. ביקש לומר שלא יהיו להם בתי כנסיות ובתי מדרשות' מה טובו אוהליך יעקב' (במדבר כה, ה) לא תשרה שכינה עליהם, 'משכנותיך ישראל' - לא תהיה מלכותן נמשכת... אמר רבי אבא בר כהנא, כולן (כל הברכות של בלעם) חזרו לקללה חוץ מבתי כנסיות ובתי מדרשות (שלא יפסקו מישואל לעולם) שנאמר 'ויהפוך ה' אלוהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלוהיך' - קללה (אחת מן הקללות הפך לברכה) ולא קללות, עכ"ל. הרי לפנינו גילוי מופלא, שמכל הקללות האיומות של אותו רשע, בחר השי"ת להפוך אחת מהן בלבד, והיא השראת השכינה בבתי כנסיות ובתי מדרשות שלא תיפסק לעולם. זה בחסדי השי"ת ואהבתו עלינו, כדכתיב 'כי אהבך ה' אלוהיך'. ומכלל הן אתה שומע לאן, שהמחלל קדושת בתי כנסיות ובתי מדרשות, הרי זה מסלק את השכינה משם ומקיים את קללתו של אותו רשע. זאת ועוד שאין לך פגיעה חמורה מזו לאבינו שבשמים, שכן הגע עצמך במי שקיבל מתנה מאוהבו ואחר כך זורקה על פניו הרי זה כמי שאומר לחבירו 'איני חפץ במתנתך', וכך הוא ממש כלפי הקב"ה במי שגורם לסילוק השכינה ומשליך את המתנה שנתן לו השי"ת מאוהבו אליו.

אמור מעתה שבית הכנסת הוא בית מלך מלכי המלכים הקב"ה, ומי האיש אשר לא יחזיר בהיכנסו לטרקלין של מלך! והעושה כן הרי הוא מכבד את הקב"ה. אך המחלל את קדושת בית הכנסת, הרי זה פוגע במלכו של עולם, כפשוטו ממש.

ומי לנו גדול כהחפץ חיים זצ"ל אשר כל רגע היה יקר בעיניו, ועם כל זה ידוע ומפורסם הדבר, שהיה בעצמו נוהג לנקות לפנות בוקר את הכיור בבית הכנסת מכל מיני שאריות מאכל שהצטברו בהם.

ועתה שאנא עיניך וראה מה גדול שכרו של המכבד את הקב"ה. הנה מצנינו לעגלון מלך מואב שיצאה ממנו רות המואביה - אימה של מלכות, בזכות שקם על רגליו בשומעו שם שמים יוצא מפי אוהד בן גרא, כמבואר בדברי הכתוב בשופטים (ג, כ): 'ואהוד בא אליו והוא יושב בעליית המקרה אשר לו לבדו. ואמר אהוד דבר אלוהים לי אליך, וקם מעל הכיסא. ופירש רש"י שם, בשכר זאת שקם לכבוד הקב"ה זכה ויצאה ממנו רות, ע"ש. וכן מפורש בגמ' מיר (כג, ב): 'אמר רבי יוסי ב"ר חנינא, רות בת בנו של עגלון מלך מואב היתה'.

וכיצא בזה מבואר בגמ' מיר (שם): 'אמר רב יהודה... בזכות ארבעים ושניים קרבנות שהקריב בלק הרשע, זכה ויצאה ממנו רות'. ופירש רש"י שם: שיצא ממנה דוד שריוורו להקב"ה בשירות ותשבחות. ובהו ביקש רש"י להוסיף ע"ד הגמ', שזכות זו היא מדין מידה כנגד מידה, והיינו כשם שבלק הרשע קילס את הקב"ה בארבעים ושניים קרבנות - כך זכה ויצא ממנו בן שקילס את הקב"ה בשירות ותשבחות.

וגדולה מזו מצנינו בגמ' סנהדרין (צ"א, א) אודות ארבע פסיעות שפסע נבוכדנצר, חזקתו דברי הגמ' שם: שאל בלאדן, מה קרא שהיום התאריך. אמרו לו, חזקה חלה והבריא. אמר יש אדם חשוב כזה בעולם ולא אשאל בשלומי, מיד כתבו סופרי המלך אגרת ברכה לחזקתו בזה הלשון: שלום למלך חזקתו, שלום לעיר ירושלים, שלום לאל הגדול. ונבוכדנצר סופר המלך היה, אך באותה שעה לא היה שם. כששמע אודות האגרת, ביקש לדעת את תוכנה, אמרו לו כך וכך כתבנו. תמה עליהם נבוכדנצר, היאך כתבתם את 'האל הגדול' בסוף האגרת, הלא מן הראוי היה להקדימו לפני חזקתו ולפני עיר ירושלים. מיד רץ נבוכדנצר לעצור את השליח, ולא הספיק לרוץ אלא ארבע פסיעות עד שעצרו המלאך

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

דבר העורך

כולם נכנסים לקודש הקודשים

'בואת יבוא אהרן אל הקודש' כתב המדרש 'אמר רב יהודה בר סימון בכל עת היה יכול אהרן הכהן להיכנס לקודש הקדשים ולא רק ביום הכיפורים, ובלבד שיכנס בסדר הזה. ואמר הרבי לעתיד לבוא בגאולה השלימה כשתעבור רוח הטומאה מהארץ, כל יהודי יוכל להיכנס לקודש הקודשים בכל עת שירצה ולא רק ביום הכיפורים, מכיוון שכל ישראל יתעלו לדרגת כהן גדול, כמו שכתב 'בעל הטורים' ואתם תהיו לי ממלכת כהנים אילו לא היו חוטאים בעגל, כל ישראל היו יכולים להיכנס לקודש הקדשים בכל עת שיחפצו, ולעתיד לבוא תחזור דרגה זו לישראל שנאמר 'אתם כהני ה' תיקראו, ואם כן בביאת המשיח כל אחד מישראל יוכל להיכנס אחר ההכנה הראויה לקודש הקודשים.

בברכת ליל ליל ומהבוקר

הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סורוקה"

וק"ק שבטי ישראל שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדויק לאר-שבע	יום א' (03.05.20)	יום ב' (04.05.20)	יום ג' (05.05.20)	יום ד' (06.05.20)	יום ה' (07.05.20)	יום ו' (08.05.20)	יום שבת (09.05.20)
עלות השחר	4:30	4:29	4:28	4:27	4:26	4:25	4:24
זמן סליח ותפילין	4:37	4:36	4:35	4:34	4:34	4:33	4:32
דריחה - הגן החם	6:00	5:59	5:58	5:57	5:56	5:56	5:55
סוף ק"ש לדעת בג"א	8:34	8:33	8:32	8:32	8:31	8:31	8:30
סוף ק"ש להתנא והגרא	9:14	9:14	9:13	9:13	9:12	9:12	9:11
סוף ברכות ק"ש	10:22	10:22	10:21	10:21	10:21	10:20	10:20
חצות יום ולילה	12:38	12:38	12:38	12:38	12:37	12:37	12:37
מנחה גדולה	13:12	13:12	13:12	13:12	13:12	13:12	13:12
פלג המנחה	18:15	18:16	18:16	18:16	18:17	18:18	18:19
שקיעה	19:24	19:25	19:25	19:26	19:27	19:27	19:28
צאת הכוכבים	19:40	19:41	19:42	19:42	19:43	19:44	19:44

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	אחרי - קדושים
הפטרה לספרדים:	ויהי דבר
הפטרה לאשכנזים:	הלא כבני כושיים
כניסת השבת:	19:03
יציאת השבת:	19:54
רבנו תם:	20:45

אורות הפרשה

מורא מקדש

"אחרי מות" גימטריה "והגר יאמת", מבאר ה'בן לאשרי' הכוונה על פי דאיתא במסכת שבת מעשה בכרי ששמע זאלה הבגדים אשר יעשו חושן ואפוד אמר הללו למי אמרו לו לכהן גדול אמר אתגיייר בשביל ששימוני כהן גדול בא לפני שמאי דחפו באמת הבנין. בא לפני הלל גייריה ולימד תורה כיון שהגיע ז'הזר הקרב יומת' אמר על מי נאמר אמרו לו אפילו על חד מלך ישראל נשא אותו גר קל וחומר בעצמו ומה ישראל שנקראו בנים למקום כתיב עליהם ז'הזר הקרב יומת', גר על אחת כמה, וזאת הסיבה שמתו בני אהרן בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד, שיראה הזר או הגר שאין ה' נושא פנים לאלו אלא הכל אמת שאפילו נדב ואביהוא כשונכסו באיסור למקדש מתו, אז יהיה על כולם מורא מקדש.

תפילה מועילה מחצה

"אחרי מות שני בני אהרן" ראשי תיבות גימטריה "שמד". מבאר ה'ברכה משולשת' להורות כמאן דאמר שסיבת מיתתם היה בגלל החטא של אביהם אהרן הכהן, כמ"ש אור החיים הקדוש דכתיב ז'באהרן התאנף ה' מאד להשמידו, ואמרו ר"ל זה כילוי בנים, ועל כן נזכר כאן על שם אהרן אביהם "אחרי מות שני בני אהרן". וכן ז'ידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבנתם לפני ה' וימתו" גימטריה "אשם אב רחש פתאי", היינו שתפילתו של משה רבינו ע"ה הועילה רק על מחצה ונשארו שנים. אך צריך להבין אם זה היה בגלל האשמה של האב חטא אהרן, מדוע דווקא נענשו נדב ואביהוא ולא אלעזר ואיתמר, על זה מרמז שנדב ואביהוא הפלילו את עצמם, רחש לשון דיבור, פתאי לשון ילדים, היינו כמאן דאמר במסכת סנהדרין שאמרו נדב ואביהוא מתי ימותו ב' זקנים אלו משה ואהרן ואנחנו ננהיג את הדור.

תכלית האדם שיתן צדקה לעניים

כתב במדרש פליאה. לא מתו בני אהרן אלא על שלא היתה פיתם מצויה לעוברים ושבים. מבאר הצדק מרעננה זע"א על פי דאיתא במסכת תענית בעובדא דרבי חלקיה, שהתפללו הוא ואשתו על הגשמים, והגיעו העננים קודם מכיוון של אשתו וירדו גשמי ברכה, כששאלוהו אמר שזה מכיוון שהאשה מצויה בבית ונותנת צדקה לעניים, פירש רש"י נותנת לחם ומזונות מבושלים, שיש לו לעני תיכף לאכול, מה שאין כן הבעל יכול ליתן רק כסף, כיוון שהוא לא בבית אלא מצוי בשוק או בשדה וצריך העני לטרוח עד שישגי אוכל. נמצא המדרש פליאה משתווה עם המדרש רבה לא מתו בני אהרן אלא על לפי שלא נשאו נשים מתו, דהא בהא תליא, לפי של נשאו נשים לא היה מי שיטרוח לפני העוברים ושבים במאכל ומשתה, שתכלית האדם שיתן הצדקה לעניים.

ספירת העומר רחמים רבים

"אחרי מות שני בני אהרן בקרבנתם לפני ה' וימתו" גימטריה "הסתר הספירה אבין, הגר תשמד קוץ תסב", מבאר רבי יצחק הכהן הוברמן זצ"ל הכוונה על הנשמה שנקראת נר נר ה' נשמת אדם, שבכוח הבנת התורה של הנשמה הנקראת נר, יש התעוררות רחמים רבים וביחוד ניצוצות קדושות בימי הספירה, ובזכות התורה ישמחו כל הקוצים והקליפות, ותסב נחת רוח לניצוצות הקדושות לחזור למקום קדושתם מההסתר שבעולם הזה.

אהרן, בן בית אצל ה'

"באת יבא אהרן" עם הכולל גימטריה "בן בית גבורה", מבאר ה'בן לאשרי' ללמדנו את מעלתו הנשגבה של אהרן הכהן ע"ה שזכה להיות בן בית לגבורה לפני ה'.

אהרן, התורה ומלאכי השרת

"בדאת יבא אהרן אל ה'קודש" ראשי תיבות גימטריה "כ"ד", שהאות ב' של תיבת בזאת היא שמושית ועיקר התיבה היא זאת, מבאר ה'ברכה משולשת' הכוונה שבזכות כ"ד הספרים שבתנ"ך שעוסק בהם תדיר, עומד לו זכות זו שכשונכס לקודש הקודשים מקום שאפילו מלאכי השרת אין יכולים לכונס, כדאיתא בירושלמי במסכת יומא ז'וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקודש' אפילו מלאכים דכתיב בהו ז'דמות פניהם פניהם פני אדם' אין להם רשות להיות באהל מועד.

סוד כיסוי הדם מיתוק הדינים

"אשר יצד ציד חיה או עוף וכסהו בעפר" גימטריה "פקח יצחק ירא אלקים אסתר", מבאר רבי יצחק הכהן הוברמן זצ"ל הכוונה שכל סוד ענין מצוות כסוי הדם הוא כדי לפקח להעלים ולמתק את הדינים של יראת ופחד יצחק, שהדינים הם משם אלוקים שהם ישארו בהסתר במקורם ולא יתגלו בעולם, כמבאר בזהר הקדוש ולא יכלו דינוי דיצחק למיפק על עלמא.

אורות הכשרות

גבריא'ל אמר רבי יוחנן, אלמלא עכבו המלאך, לא היה נשאר שריד מישרא'ל, עכ"ל. ה'עין במדרש תנחומא (פרשת כי תשא סימן ה), שהביא מעשה זה על מראדך בלאדן בן בלאדן מלך בבל, אשר פסע שלוש פסיעות כדי לעכב את האגרת, ועל כך אמר לו הקב"ה: אתה פסעת שלוש פסיעות לכבודי, חייך שאני מעמיד ממך שלושה מלכים שישלטו מסוף העולם ועד סופו, ואלו הם: נבוכדנצר, איל מורדך, ובלשצר, ע"ש (וע"פ מס"ב בספר לב אליהו ח"ג).

ברם כנגד זה קמה וגם ניצבה התביעה הנוראה באותם פרוצים המחללים את קדושת בית הכנסת בדברי שחוק וקלות ראש, ובפרט בשיחת חולין בשעת התפילה שאז לוקה בכפליים. שכן אין לך פוגע בכבודו של מקום יותר מזה, שנכנס לטרקלין של מלך וגם ניצב לפני ומדבר עימו, ובעודו מדבר עמו מפנה עצמו לחבירו ושח בדברים בטלים. אי לאותה בושה ואי לאותה חרפה!

וכמיה צוענים על נפש עיפה הם בזה דברי הגמ' במגילה (כת, ב): 'אמר רב אסי בית הכנסת שמחשבין בו חשבונות (שטותים בו קלות ראש)... לסוף שילינו בו מת מצוה'. והיינו כיון שנהגו בו קלות ראש, לסוף שימותו בעיר מתים שאין להם קוברים, ויצטרו להלינם בבתי הכנסת. והדברים איומים ומבהילים, עד היכן מגיע עומק הדין בחילול בית הכנסת.

וידועים דברים העוקבים של בעל הרוקח אודות תקנת הרגיל לדבר בבית הכנסת אפילו שלא בשעת התפילה: יתענה ארבעים יום וילקה בכל יום, ומכאן ואילך יושב במורא גדול ויתפלל בכונה ולא ידבר בבית הכנסת כלל, עכ"ל.

וכמה נראים הם בזה דברי חזונו הק' (פרשת תרחם) המפורסמים, וזה לשונו: 'מאן דמשתעי בבי כנישתא במילין דחולין, וז' ליה דאחזי פירודא, וז' ליה דגרע מהימנותא, וז' ליה דלית ליה חולקא באלהא דישראל. דאחזי דהא לית ליה אלהא, ולא אשתכח תמן ולית ליה חולקא ביה ולא דחיל מיניה'... עכ"ל (זהו תרגום חמציט דבריו הנוראים: המדבר שיחת חולין בבית הכנסת, אין לו חלק באלוקי ישראל. יען כי הוכיח על ידי דיבורו, שאין לו אלוה-ה ואין הוא מפקד ממנו...).

זאת ועוד שאי אפשר לתפילה בכונת הלב אם יש עמה שיחת חולין, כמבואר בספר ארוחות צדיקים (שער השתיקה), וז"ל: ראה איך היו נזהרים הראשונים משיחה בטילה כל ימיהם (אפילו מחוץ לבית הכנסת). וזה תקנה גדולה להתפלל בכונה, כי רוב ביטול הכונה בתפילה מקורו בדברים בטלים, עכ"ל. ה' (ועין עוד בספר הפלא מקדש מעט, מה שטרח לקבץ מקורות רבים ונאמנים אודות חומר העון של שיחה בטילה בבית הכנסת ובפרט בשעת התפילה, ואבה"ל ב). **אכן** הרואה יראה שמרן השו"ע (או"ח סימן קכ"ד סעיף ז) נקט בזה לשון חמור שאין לו אח ורע בכל פסקיו, וזה לשונו: 'לא ישוח שיחת חולין בשעה ששליח ציבור חוזר את התפילה. ואם שח, הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגו' עכ"ל.

ומכאן מודעה רבה לאוריינתא ותוכחה גלויה לכל הבאים בשערי בתי כנסיות ובתי מדרשות, שעליהם להיות בהכנה גמורה כמי שנכנס לטרקלין של מלך. ובפרט בשעת התפילה, קריאת התורה, וחזרת הש"ץ. ועל רבני וגבאי בתי הכנסת מוטלת החובה, לגעור ברבים על אותם עמי הארצות וקלי הדעת המחללים את קדושת המקום בשיחה בטילה, וגורמים רעה לעצמם ולסובבים אותם, ופוגעים במלכו של עולם, רח"ל. ושומר נפשו ירחק מהם.

ומדי דברי בזה, זכור אזכור ביאור נפלא ששמעתי מפיו הק' של כב' האדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא זע"א ע"ד הגמ' (ברכות נ, ב): 'כל הקובע מקום לתפילתו אלוהי אברהם בעזר, וכשמת אומרים לו אי עניו אי חסיד מתלמידיו של אברהם אבינו'. ותמה הרב, וכי בשביל שקבע האדם מקום מיוחד לתפילתו – יזכה לכל הברכות והתארים המופלגים הללו. ופירש בטוב טעם, שאין הכוונה כאן ל'כיסא' מיוחד בבית הכנסת, אלא הכוונה להקב"ה שנקרא 'מקום', והיינו כל הקובע את עיקר תפילתו לכבודו של מקום – להרבות כבוד שמים בעולם ולקונן על גלות השכינה וכו' ולא משליך את עיקר יתבו על בקשותיו הפרטיות, אי במידה כנגד מידה – אלוקי אברהם בעזרו. וזה האות שהוא עניו וחסיד, שכן אין לך אדם המבטל עצמו ומתחסד עם קונו גדול מזה. ועד כמה הדברים נאים למי שאמרם, נוכל ללמוד מעובדה זו: שמעתי מפי מגיד אמת, שפעם אחת הגיע בחור ישיבה מחוץ לעיר כדי להתייעץ עם רבינו אודות שיחך שהוצע לו. ואחרי שיצא הבחור לדרכו בשעת לילה מאוחרת, גילה שאיחר את האוטובוס האחרון. כשנודע הדבר לרבינו, הזמין מיד לביתו והגיש לו בעצמו דברי מאכל ומשתה ואח"כ הציע לו את מיסתו. כשעלה הלה על יצועו, שמע זעקות שבר הבוקעות מחזרו של רבינו הק', התקרב הבחור לדלת החדר ושמע את רבינו מקונן בתיקון חצות על חורבן בית המקדש וגלות השכינה בבכיות נוראות אשר לפי תיאורו נדמה שזה עתה קיבל רבינו את הידיעה שעכשיו ממש נחרב בית המקדש! אכן זהו קובע 'מקום' לתפילתו כפשוטו וכמדרשו. ולנוכח הדברים הללו, מי האיש אשר יקבע עיקר תפילתו על כבודו של 'מקום', אך מאידך אינו שומר על כבוד משכנו של הקב"ה...!

בבית לילא וזכור

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

העלון מוקדש
לעילוי נשמת אימו
של כב' המרא דאתרא שליט"א

מרת אסתר בת מרים ז"ל

נלב"ע ט' אייר

יהי רצון שזכות לימוד התורה הקדושה
תהיה לעילוי נשמתה הזכה והטהורה
ת.נ.צ.ב.ה.

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של
מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות ספירת העומר

מנהגי ימי הספירה

ש - האם מותר לשמוע כלי שיר בתוך ימי הספירה, בזמן סעודת מצוה?

ת - בסעודת מצוה כגון ברית מילה או בר מצוה או פדיון הבן או סיום מסכת, מותר לשמוע שירי קודש גם עם כלי נגינה.

ש - מי שיש לו צער גדול בגדילת שיער הראש או הזקן, האם רשאי להסתפר בתוך ימי הספירה?

ת - כידוע אחד ממנהגי האבילות שתיקנו לנו רבותינו בימי הספירה (עד ל"ד בעומר), הוא שלא להסתפר ולגלח את הזקן, וכן ראוי לנהוג. אולם במקום צער גדול, כגון שיש לו מיחושים שונים עקב גדילת שיער הראש והזקן, יוכל להסתפר או לגלח זקנו בכל ערב שבת - לכבוד שבת.

ש - מי שתפקידו מצריכו לשמור על הופעה נאותה, האם מותר הוא בתספורת וגילוח בימי העומר?

ת - אם אין חשש להפסיד פרנסה או לפיטורין מעבודתו, אינו רשאי להסתפר או לגלח את זקנו. אולם כל שיש חשש לפיטורין מעבודתו או להפסד גדול בעסקיו, יש להקל לו להסתפר ולהתגלח בימי העומר.

ש - שיער השפם המפריע לו באכילתו, האם מותר לגלחו?

ת - פשוט שמותר לגזוז את שיער השפם המפריע לו באכילתו, כשם שמותר לעשות כן בימי חול המועד.

ש - האם בעלי הברית מותרים בתספורת וגילוח?

ת - בעלי הברית - אבי הבן, הסנדק, והמוהל, מותרים בתספורת וגילוח בימי העומר (ביום המילה).

ש - האם מותר לרכוש או לתפור בגדים חדשים בימי הספירה?

ת - ראוי להימנע מלרכוש או לתפור בגדים חדשים בימי הספירה, גם אם הוא מתכוון לחדשם רק לאחר ימי הספירה. אולם במקום צורך, כגון חתן הרוצה לרכוש או לתפור בגדים חדשים לרגל יום חתונתו, מותר בהחלט לעשות כן גם בתוך ימי הספירה.

ש - האם מותר ללבוש בגד חדש שברשותו, בתוך ימי הספירה?

ת - אם הוא בגד חשוב אשר בשאר ימות השנה מברכים עליו שהחיינו בלבשתו, אינו רשאי לחדשו בימי הספירה. ובמקום הצורך, יש להקל לו לחדשו ביום השבת (עם ברכת שהחיינו) ואחר כך ימשיך ללבושו גם בימי החול.

ש - האם מותר לרכוש דירה או לערוך שיפוצים בדירה או להכנס לדירה חדשה בימי הספירה?

ת - מותר לרכוש דירה וכן לערוך בה שיפוצים אפילו שיפוץ של נוי כגון סידור או טפטים וקרמיקות וכיו"ן וכן מותר להכנס לדירה חדשה בימי הספירה.

ש - אימתי מפסיקים את מנהגי האבלות של ימי הספירה, בל"ג בעומר או בל"ד בעומר?

ת - כידוע בימים אלו שבין פסח לעצרת (שבועות), מתו עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא. וכן תיקנו לנו רבותינו כמה ממנהגי האבילות, כגון שלא לישא אשה, וכן איסור תספורת וגילוח הזקן, וכן איסור שמיעת כלי נגינה, ועוד. אולם כיון שעיקר המגפה פסקה ביום ל"ג בעומר וביום ל"ד בעומר מתו רק מעט, נחלקו מרן השו"ע והרמ"א אימתי יש לנו להפסיק אבילות זו. לדעת השו"ע אין להפסיק אבילות זו אלא מיום ל"ד בעומר בבוקר ואילך, ולדעת הרמ"א אפשר להפסיק את האבילות ביום ל"ג בעומר בלבד. על כן בני עדות המזרח, מפסיקים בכל מנהגי האבילות ביום ל"ד בעומר בבוקר ואילך. אולם בני עדות אשכנז, מותרים להפסיק במנהגי האבילות ביום ל"ג בעומר בלבד.

ש - אחינו האשכנזים המסתפרים ומגלחין בל"ג בעומר, האם יש להם מקום להקל בזה גם בהילולת רבי מאיר בעל הנס?

ת - סיבת הפסקת האבילות בל"ג בעומר, היא בעיקר מפני שבאותו היום פסקה המגפה מתלמידי רבי עקיבא, ולכן אין מקום להקל בזה בהילולת רבי מאיר בעל הנס זיע"א.

שימו לב!

פג תוקפן של תעודות הכשרות

יש לדרוש תעודת כשרות בתוקף
וכן לדרוש אישור מכירת חמץ תש"פ.

הילולת רבי מאיר בעל הנס הילולת רבי מאיר בעל הנס

"מאיר עיני חכמים"

שנו רבותינו: "רבי נהוראי שמו, ומדוע נקרא 'רבי מאיר'? שהאיר עיני ישראל בתורתו.

"רבו המובהק"

רבו המובהק של רבי מאיר, היה רבי עקיבא בן יוסף. ורבו העמיד עשרים וארבעה אלף תלמידים. היה זה סמוך לחורבן ביתר (בערך בשנת ג' אלפים תת"פ). אך על שלא נהגו התלמידים כבוד זה בזה, נגזר עליהם מן השמים שנפטרו מהעולם בחולי האסכרה (וי"א שנהרגו במלחמות בר כוכבא) בתקופה קצרה בין פסח לשבועות. וי"א עד פרוס עצרת, היינו עד ט"ו יום קודם חג השבועות שהוא יום י"ח באייר, (ל"ג בעומר).

בעל הנס

מסופר במסכת ע"ז דף י"ח: ברוריה אשתו של רבי מאיר הייתה בתו של התנא הקדוש רבי חנניא בן תרדיון. בשעת השמד תפסו מלכות הרשעה את רבי חנניא בן תרדיון כשהוא מקהיל קהילות ברבים ועוסק בתורה ודנוהו למוות אכזרי בשריפה ואת אשתו להריגה ואת בתו אחותה של ברוריה לישב בבית הסוהר של בזויים ושפלים. פנתה ברוריה לרבי מאיר ואמרה לו גנאי הוא לי שתשב אחותי הצדקת בבית סוהר נורא זה. לקח רבי מאיר עמו סכום אדיר של שלושה קבין של דינרי זהב ומסר אותם לשומר בית הסוהר ואמר לו הא לך שלושה קבין של דינרי זהב, חצי יהיה לך וחצי תשחזר בו את אנשי הביקורות. אמר לו השומר, וכשיכלו הדינרים מה אעשה, הרי יעלו אותי לגרדום. אמר לו רבי מאיר, אלמד אותך סגולה בדוקה ומנוסה שתאמר אותה ותינצל והיא "אלהא דמאיר ענני". אמר לו השומר ואיך אדע שסגולה זו מועילה ומצילה? אמר לו רבי מאיר, בבקשה הבה ונבדוק. הנה לפנינו כלבי השמירה עזי נפש הנוראים של בית הסוהר שאוכלים בני אדם. נכנס רבי מאיר לשם והתגרה בהם. הרים צורר אבנים וזרק עליהם. התנפלו עליו הכלבים בחמת זעם. הזדרז רבי מאיר ואמר "אלהא דמאיר ענני" והנה לפתע תיכף נרתעו הכלבים לאחוריהם והניחוהו. כשראה זאת השומר הסכים ושיחרר אותה. לימים נשמע הדבר למלכות וגזרו על השומר מוות בתליה. כשהעלהו לגרדום וכרכו את החבל על צווארו מיד הזדרז השומר ואמר "אלהא דמאיר ענני". והנה לתדהמת התליינים נקרע החבל וכך קרה כמה פעמים אפילו שהביאו חבלים חדשים וחזקים. שאלוהו התליינים בפחד איזה כישוף אתה עושה כשאתה ממלמל. סיפר להם השומר את כל המעשה עם רבי מאיר. המלכות הרשעה רתחה מזעם ופתחו במרדף לתפוס את רבי מאיר, וחקקו את דמות דיוקנו של רבי מאיר על פיתחה של רומי והכריזו פרס כספי גבוה על תפיסתו. פעם אחת זיהו אותו הולך ברחוב רדפו אחריו לתופסו. מיד ברח רבי מאיר לתוך מסעדה של גויים וטבל את אצבעו בתבשיל שהיה שם של נבלות וטרפות ומצץ את אצבעו השניה. אמרו הרודפים, כנראה זה אינו רבי מאיר שהרי רבי מאיר אינו אוכל מתבשילי גויים והרפו ממנו ואז יצא משם ברח מהם וניצל.

שלום בית

מסופר בירושלמי מסכת סוטה פ"א ה"ד: רבי מאיר היה יושב ודורש בקבלת שבת - בליל שבת בבית הכנסת והאריך מאד בדרשתו. הייתה שם אשה אחת שהמתינה ושמעה עד שסיים וכשבאה לביתה מצאה שהנר כבר כבה. אמר לה בעלה בכעס היכן היית עד עכשיו? אמרה לו, בדרשתו של התנא הקדוש רבי מאיר. אמר לה בעלה בזעם, תצאי מהבית ואין לך כניסה לבית עד שתרוקי בפניו של הרב הדורש. יצאה האשה מביתה, ישבה בצער בחוץ ולא ידעה את נפשה מה לעשות. אמרו לה שכנותיה, בואי נלך איתך אצל הדרשן. צפה רבי מאיר ברוח הקודש את כל המעשה וכשהגיעו אליו עשה את עצמו כאילו תקפו כאב נורא בעיניו ופנה אליהן בבקשה. אולי יש ביניכן אשה היודעת את חכמת הלחישה והרקיקה לתוך העין כדי שעיני יתרפאו? אמרו לה שכנותיה הנה יש לך הזדמנות, לכי את לחשי לו ורקקי בתוך עיניו ותהיי מותרת לבעלך. כשהתקרבה אל רבי מאיר התייראה מפניו ואמרה בחיל ורעדה, רבי קדוש, האמת שאין אני יודעת חכמה זו ללחוש לעין. אמר לה אף על פי כן אני מרגיש שבך תלוי רפואתי בבקשה רוקי בעיני שבע פעמים. לאחר שרקקה בפניו שבע פעמים אמר לה רבי מאיר לכי אמרי לבעלך אתה אמרת לירוק בפני הדרשן פעם אחת ואני רקקתי שבע פעמים. לאחר שהלכה לביתה שאלוהו תלמידיו את רבי מאיר מדוע נתן רבינו לבזות את התורה כל כך הרי היינו מביאים את בן הבליעל הזה ומלקים אותו על חוצפתו. אמר להם רבי מאיר וכי כבודו של "מאיר" גדול יותר מ"כבוד קונו". ומה אם בפרשת סוטה ציווה הקב"ה ששמו שנכתב בקדושה ימחה על המים בשביל להטיל שלום בית בין איש לאשתו, כבודו של "מאיר" לא כל שכן.

זכות התה"ק תגן בעדכם ובעד ב"ב
ובעד כל ישראל אלף המגן אמן.

הברכה של הגאולה

ראשונים ומוקדי רבנו היה פייבל העגלון, תושב העיירה ראדק. ביתו שכן לא הרחק מביתו של רבי ישראל-מאיר הכהן, החפץ-חיים. בכל הזדמנויות אפשריות היה מציץ בפניו הקורות של החפץ-חיים ושואב מהן הארה של קדושה. כאשר נודמן לו להסיע את החפץ-חיים ממקום למקום זה היה לו יום חג. פעם אחת, בעודו רותם את עגלתו לשני סוסים, עצר לידו החפץ-חיים ובפיו בקשה לא-שגרתית: "ר' פייבל יקירי. אם תזדמן בעת הקרובה לאישישוק, אנא סור אל רבי יוסף-זונדל הוטנר ובקש ממנו ברכה בעבורי".

נפשו של פייבל עלצה בקרבו. החפץ-חיים בכבודו ובעצמו הטיל עליו שליחות אישית!... לא, הוא לא התכוון להמתין עד שתזדמן לו כבוד-אגב נסיעה לאישישוק. חיש-מהר עלה על עגלתו והצליף בסוסיו בדרך לאישישוק.

בעיני רוחו כבר ראה עצמו עומד לפני רבי יוסף-זונדל ומוסר לו את משאלתו של החפץ-חיים; ומיד לאחר מכן שב אל החפץ-חיים וחרר לפניו בחזרת-קודש על נוסח הברכה. המחשבה על שזכה לשמש שליח בין שני גדולי-עולם, סחרדה את ראשו.

לא חלף זמן רב ופייבל התייצב בחיל וברעדה לפני רבי יוסף-זונדל באישישוק, בהציגו לפניו את בקשתו של החפץ-חיים. שקע רבי יוסף-זונדל בהרהור קצר ולאחר מכן אמר לפייבל את המילים שימסור משמו לחפץ-חיים.

למשמע מילותיו הספורות של הרב מאישישוק החסיד ליבו של פייבל פעימה. תחילה סבר כי אחזיו הטעוהו. לנוכח תגובתו הלא-ברורה של פייבל, חזר רבי יוסף-זונדל על מילותיו. עתה לא נותר עוד כל ספק באשר לתוכן הדברים שהתבקש למסור לחפץ-חיים.

הדרך בחזרה לראדק עברה על פייבל מתוך בלבול וסערות-נפש. "בשום פנים ואופן לא אמסור את נוסח ה'ברכה' הזו לחפץ-חיים!", אמר לעצמו. לא היה בו העז לעשות זאת. בימים הבאים עשה פייבל כל מאמץ להימנע מלפגוש את החפץ-חיים פנים-אל-פנים. הוא שינה את שעות התפילה הקבועות שלו, ואף נזהר שלא לחלוף סמוך לביתו של החפץ-חיים, לבל יאלץ לחזור באחזיו על 'ברכת' הרב מאישישוק.

אותו יום הקיץ הקץ על מסע ההתחמקות של פייבל. בעודו שקוע בחיזוק אופני עגלתו נגעה יד בכתפו. "נו ר' פייבל, שמא כבר הזדמן לך להיות באישישוק?". חיזור כסיד הסב פייבל את פניו לאחור וראה

מולו את החפץ-חיים. לשקר לא העז, בוודאי לא לחפץ-חיים. כמי שכפאו שד הניד את ראשו לחיוב. "ושמא זכרתי לטובה וביקשת בעבורי ברכה מרבי יוסף-זונדל?", שאל החפץ-חיים. פייבל היה מוכן לשלם הון כדי להיקבר תחתיו באותו רגע. שוב הניד ראשו בחיוב. "אס-כן, מדוע מונע אתה טוב מבעלי ואיך מספר לי? מה אמר לך?", הוסיף החפץ-חיים ברכות שטרונגה נסוכה בה.

פייבל שתק. לשונו דבקה לפיו והוא חש כי נשימתו מתקצרת. "וכי איך זוכר?!", דחק בו החפץ-חיים. "דברים קשים אמר רבי יוסף-זונדל ואיני רוצה לחזור עליהם", פלט פייבל במאמץ רב. "בכל-זאת אמור", הפציר בו החפץ-חיים, ועיניו הביעו פליאה. פייבל הוסיף לשתוק.

"אמור!", פקד עליו החפץ-חיים. "הוא אמר...!", לחש פייבל בחשש, "הרב מאישישוק אמר, כי הוא מברך את רבנו שבקרוב מאוד ילך ברגליים יחפות וישא אבנים על ליבו". את החיזיון על פניו של פייבל החליף עתה סומק עז. כוחו לא עמד לו והוא פרץ בבכי נרגש. "יסלח לי רבנו על שנתגלגלה חובה על ידי", התייפח. "אילולי ציווה עליי במפורש, לא הייתי מוציא מילים אלה מפי לעולם!".

בעודו מדבר בראש מורכן, העיף מבט חטוף לעבר החפץ-חיים, ולתדהמתו ראה כי במקום לכעוס ולהיבהל מה'ברכה' המשונה ששוגרה לו מאישישוק, נהדו פניו וחיך של קורת-רוח נמתח על שפתיו.

"האם איך מבין, ר' פייבל יקירי?", פנה לפתע החפץ-חיים אל העגלון הנבון והמיוסר. "הלוא ברכה גדולה עד מאוד אצל לי הצדיק מאישישוק. בבית-חמקדש התהלכו הכהנים ללא נעליים לרגליהם והכוהן הגדול נשא על ליבו את אבני החושן!... בירכני אפוא הצדיק כי אזכה להיות הכהן הגדול בבית-המקדש. אני, די לי אם אזכה לקיום חלקה הראשון של הברכה".

ואמנם ברכתו של הרב מאישישוק במקומה הייתה. כידוע, כל ימיו ייחל החפץ-חיים וציפה לביאת המשיח ולבניין בית-המקדש. עד כדי כך גדולה הייתה ציפייתו, שפעם אחת שלח איגרת לכל רבני האזור וביקשם לערוך רשימה מסודרת שתכלול את שמות הכהנים המתגוררים בתחום רבנותם, תוך פירוט גילם, מידת ייחוסם ומוכנותם לעבודה בבית-המקדש. בכל יום אחכה לו! ברכת הרב מאישישוק הייתה אפוא יקרה מאוד לליבו של החפץ-חיים.

לעילוי נשמת

הרב יוסף שלמה טריקי זצ"ל
בר עליה ז"ל
והרבית רחל טריקי ע"ה
בת סימי ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע מחלקת הכשרות

לשאלת רבים

סופר "דבאח"

הממוקם במיתחם איקאה-עמק שרה
אינו עומד תחת פיקוחו והשגחתו
אין אנו אחראים לכל המוצרים הנמכרים במקום
ידע הציבור להיזהר ולהישמר

תזכורת

כל עסק אשר אינו נושא תעודת כשרות מקורית
עם חתימה וחומתמת בצירוף הלוגו
אין לנו שום אחריות על כל הנעשה במקום.

ברכה

מחלקת הכשרות

שע" הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

"בד"ץ" מהדרין
הרבנות הראשית באר-שבע
מחלקת "כשרות מהדרין"
בראשות כב' המרא דאתרא הרב"ג יהודה דרעי שליט"א

הודעה משמחת

הננו שמחים לבשר לציבור הרחב כי בימים אלו הצטרפו
למעגל "הכשרות מהדרין" שע"י "בד"ץ מהדרין" בש

"מקור הבשר גלאט"

רח' הירדן באר-שבע

ברכה

מחלקת כשרות מהדרין שע"י הרבנות באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

הודעה חשובה

מקוואות לנשים פתוחים רגיל.

מקוואות לגברים פתוחים בשלשה מקומות בלבד:

בשכונת ד' צפון רח' שמעון בן שטח 6
בימים א' - ה' מהשעה 4:00 עד השעה 8:00
וביום ו' מהשעה 4:00 עד השעה 8:00
ומהשעה 10:00 עד השעה 15:00

בשכונת ה' רח' סטרומה 40
בימים א' - ה' מהשעה 4:00 עד השעה 8:00
וביום ו' מהשעה 4:00 עד השעה 8:00
מהשעה 10:00 עד השעה 15:00

בשכונת רמות רח' המדע 40
בימים א' - ה' מהשעה 6:00 עד השעה 10:00
וביום ו' מהשעה 6:00 עד השעה 14:00

"אבקש להקפיד על ההנחיות של משרד הבריאות"

ברכה

יהושע (שוקי) דמרי
ממונה המועצה הדתית